

אנשי ההפקה של מ"ביצע יונתן, גרסה מיספר שלוש של פרשת אנטבה, שעשה המפיק במאי מנחם גולן, מספרים כי בר הקרנה סגורה של הסרט, שנערכה כבר יומים עברו הרמטכ"ל, אנשי צה"ל וחברי ריו של יוני ז"ל, התלהב מוטה עד כדי כך שאמר: "מגיע לכם צל"ש."

חבריו של יוני היו נרגשים וחיילות הילדו דמעות, אולי משום שגולן טרח לראיין כל מי שהיה ליד יוני ברגעיו האחרונים, ובעיקר את זה שנטל את הפיקוד אחריהם, ובסרט נקרא שוקי, ומעוצב על-ידי אסי דיין. יוני מגולם על-ידי יהורם גאון.

דרישה שהתגלה בהקולט בדרך, כך טוענים אנשי ההפקה, הועתק מילה-במילה מן המציאות. חברו של יוני שואל, כשי הם יושבים בתוך המרצדס: "מה אתה קורא? יש תשובה של יוני: "אליסטר מקר לין". שוקי: "תאר לך איוה בסט-סלר הוא היה כותב על המיבצע שלנו!" יוני: "בשר ביל אליסטר מקלון זה היה רק כסף קטן..."

ועוד דרישה המעיד על אופיו של יוני. שוקי חשב בקול: "אם נצליח, תהיה שמחה גדולה בבית, ואחר-כך יתחילי מילי חמות היהודים". יוני: "אומרים שלהצר לחה שותפים רבים, הכישלון יתום". שוקי: "מה? יוני: "לא אני אמרתי זאת."

תמי לוי וצבי מועלם ב"מיבצע יונתן" שתי תגליות

בושל על דמותו באולפן, העוזרת שנראית ליד עראפאת היא עוזרת-המאסר, תמי לוי. ועוד: בתפקיד בתם של שושיק שני ויוסי פרבר מופיעה, בפוטוגניות מפתיעה בתו הקטנה של גולן, יעל, ואילו בתפקיד אחיה מופיע הנער גירמי קפלן, שאינו אלא בנו של איירוינג קפלן, במאי ושחקן בטל-וויזיה הלימודית.

ולסיום: אחד הטייסים של ההקולט הוא קן גלובוס, קרוב-מישפחה של גולן

אדם מאד חכם אמר זאת, ג'ון קנדי. כמה אילתורים, מ"שפחתיים" נשאלו על הבד (היו גם דברים שנחתכו, כמו הור פעתו של ישראל ישעיהו, או שמואל עזר מון ששיחק את "בורקה"). צבי מועלם, מי שמגיש תה וקפה על הסט, נתגלה כי בעל דמיון מפליא ליאסר עראפאת, מני היג המחבלים. מאחר שמעולם לא שיהק על הבד, הסריט אותו גולן בשיטת פלי-ני. הוא לא אמר אף מילה, ואילו הקול

שבעבר השתתף בקשר הפסחא, כתב די אלוגים לאקדה האלוהים, וגם הפעם היה אחראי על עיצוב הדיאלוגים.

סינמטקים

חדשני, מעניין וגרמני

בשלושת הסינמטקים, בתל-אביב, ירו שלים וחיפה, החל אירוע מעניין: בשלוש תם גסייחד מציינים מחזור סרטים, המייצג את הקולנוע הגרמני הצעיר, הנחשב היום כאחד החדשנים והמעניינים בעולם, גם אם אין שימעו מגיע - מסיבות שונות - לישראל.

היראי ה-30 וה-40, מה שנהוג היום לכונו, קולנוע גרמני צעיר" אינו אסכולה מגובשת, היא מרכזה בתוכה רומנטיקאים ומשוררים, מהפכנים וחוליינוסטאליגיה, חד-שנים ושמרניים-להכעיס. מחזור-הסרטים, המאורגן בשיתוף-פעולה עם בית-התרבות שליד השגרירות הגרמנית בארץ, משקף באורח משביע-רצון בהחלט את הכיוונים השונים שבהם נחרו לצעוד היוצרים הצעירים בגרמניה. אגב, הגיל הוא באמת התכונה המאחדת כמעט את כולם - הוא נע בין 30 ל-40.

שלושה היוצרים הבולטים ביותר באחד רונה בנף הגרמני הם וורנר הרצוג, וורנר ריינר פאסינדר וים ונדרס.

פאסינדר המרתק, המפורסם מבין השלושה, בארץ, הוא ורנר ריינר פאסינדר, בינדר, אולי משום שבחור צעיר זה, שהגיע לקולנוע דרך במת התיאטרון, ושי הפך לאגדה מבחינת קצב-העבודה והפיריון הגבוה שלו (פעם הפיק בסכום של פרס לסרט אחד, שלושה סרטים ארוכים) ושעלה לכותרות שוב ושוב בשל הכרותו האנטי-מיסטידית ובשל החשד, שהתעורר כי

האמא של הערדים והרוחות

במציאות) יפהיה דרומית קאפריסית בי איובל (סרט שעבורו זכתה באוסקר השני, ואשר פיצה אותה על אוכדן התפקיד הי דומה בחלק עם הרוח), או יורשת עשירה וקאפריסית הסובלת מגידול במוח בניצחון האפל (הסרט החביב עליה ביותר, שבו הופיעה לצד האמפרי בוגארט).

היום היא מתקשה להסתדר עם הקולנוע המודרני. "אולי משום שהבעיות והי נושאים היום הם חריפים ובווערים הרבה יותר מאשר בזמני", היא אומרת. מזה כ-20 שנה אינה עובדת בקביעות. אומנם, כוכבה דרך שוב בכמה סרטי-אימים, כמו מה קרה לבייבי ג'יין, אולם כדבריה, "אין לי עוד החשק לעבוד, כבימים עברו". אבל כשהיא עובדת, נאלצים הצעירים לעמוד בצד, נבוכים, כשהסתיימו צילומי סרטה האחרון (עוד סרטי-אימים) בשם זבחים ארוכים, בא המון של עיתונאים לראותה בסצנת-המוות. היא שלחה אותם לראיין את קארן בלק ואת אוליבר ריד, שהופיעו לצד דה, אבל הם לא משו מן המקום. בעיקר כשסיפרה להם מה היא חושבת על הסרט:

"אז ככה: חוסר-המיקצועיות כאן ממש מדהים! בתו של הבמאי התאבדה, העבר דה הופסקה לשבוע. הצלם פוטר אחרי הי ימים הראשונים, משום שאי-אפשר היה לראות שום דבר על המסך; הפסיקו את הצילומים לשבועיים. קארן בלק נזכרה לי הודיע שהיא בהודש השישי להריונה. וי צריך היה להכין את תילבושותיה מחדש. היא משנה את האיפור באמצע סצנה, או צריך לצלם את הכל מהתחלה. היא ישנה כל היום, לא איכפת לה כלל כיצד נראה החומר המצולם, ואי-אפשר להבין מילה אחת שהיא אומרת."

ועל אוליבר ריד: "הוא חוזר למלון בחמש בבוקר, שחוי, ומגיע לבימת הי צילומים בשש, עם ראש נפוח. מרוב שתייה, התגלגל מצלע החר, עם חמת-היחיד לילים שבה צריך היה לתקוע. הוא לן בחדר מולי במלון, זביקשתי שיתקעו לי שישה מעולים נוספים. כל הי לא שתיי תי טיפה במשך הצילומים, ולא אעשה זאת אף פעם." ולהבדיל מן הכוכבים החדשים: "במשך שבועות הכנתי את סצנת-המוות בסרט, וכולם הסתכלו עלי בעל משוגעת. וכשי גמרתי את הצילומים, ובקושי עמדתי על הרגליים, הסתבר שהמאפר שהיה צריך להסיר ממני את מסיכת המוות, הלך לשחק קריקט. אין מה לעשות. נראה שעידן הי מיקצועים מסוגי חלף ללא שוב."

האומנת — 1965 ובזמן הזה

עיר גבור — 1934 בימים ההם

וורנר ביום בהיר אחד, כשסירבה סופית למלא את תנאי החוזה שלה, ארנה את מיזודותיה ונסעה ללונדון. לשווא ניסה ג'ק וורנר לפתוח בהצעה אלוהייע בסרט בשם הקף עם הרוח, לפי ספר שעדיין לא פורסם. "זה בטח עוד אחד מהסמרטוטים שאתה רוצה לכפות עלי", השיבה בועם והסתלקה. אחרי מאבקים מיספטיים של שנה, שבחם הפסידה בסופו של דבר, שבה לאמריקה, והפעם היא היתה זו שביקשה להופיע בחלק עם הרוח. אלא שוורנר היה מוכן להרשות למפיק דויד סלוניק להשי-תמש בה, בתנאי שיקח אותה הזדמנות גום את ארול פלין, "לזה לא הסכמתי אני". נזכרת השחקנית, "לזה לא הסכמתי אני". משהו נגד ארול, הוא היה בחור מקסים ווו היתה מעלתו העיקרית. אבל הוא היה עצלן מאין-כמותה. איני מאמינה שהוא נקף אצבע כדי להתכונן לסרט כלשהו, ודמותו של רט באטלר לא ייבה עליו כלל."

הוטלו מעולם בספק, הרי יחסי העיסקיים עם חברת וורנר הפכו עד מהרה לאגדה. ג'ק וורנר, שחש כמי שהציל את הצעירה מאלמוניותה, החליט שעליה לעבוד עבורו תמורת כל שכר שיראה בעיניו. בט דיי וויס, לעומת זאת, מתוך ידיעה שהיא אחת המפרנסות העיקריות של האולפן, ניתלה עימו מילחמת מתמידות וקולנויות. היא רצתה וסרטיה יצולמו בצבע, כשי וורנר הפיק רק שניים כאלה בשנה (את שלי הוא לא הפיק בצבע, משום שהם גרפו הון גם בשחור-לבן, או למה לבזבז כסף?). "כשהם הופקו בצבע, היא הת-ווכחה עם אשתו של מציא ה.טכניקלור", שנהגה לפקח על הצילומים, ואשר ניסתה להורות לה מה כדאי לה ללבוש ומתי היא דרשה פארטנרים מפורסמים מחוץ לאולפני וורנר (שיכלו לספק לה באותה עת רק את ארול פלין והאמפרי בוגארט). ונתקלה בדרך-כלל בקיר אטום: "אם כרי כב אחד הספיק לה כדי להביא את הקהל לאולם, הם לא ראו שום סיבה להוציא כסף על כוכב נוסף." פקלית אחרת? פמרמוט! לשיא מיוחד-במינו הגיע הסכסוך עם אולפני

בהוליווד נהגו לכנותה, "אם השדים וי הרוחות", בשל פליטות-הפה החריפות ש-שירבבה בכל מישפט שיצא מפיה. למי רות שלא היתה מעולם בעלת יופי בלאסי וגזירתה לא סיכנה את ג'ין הארלו ואת מאי וסט, היא היתה אחת המלכות האמרי-תיות של עיר-הסרטים. שמונה פעמים היתה מועמדת לפרס האוסקר ופעמיים זכתה בו. היתה השחקנית היחידה שנב-חרה ארבע כנשיאת האקדמיה לאמנויות הקולנוע, המוסד המעניק את פרסי הי-אוסקר.

בתחילת השבוע שעבר הוענק לה עיטור-הכבוד העליון כיום בקולנוע האמריקאי. המכון לקולנוע העניק לה את הפרס זה שנותי על כלל הישגי הקאריירה שלה. בתמימות-דעים הוחלט, כי הפרס אכן הגיע לבט דייוויס.

שחקנית-התיאטרון הקטנה (בת ה-23), שהגיעה להוליווד שנים מעטות לאחר ש-הקולנוע החל מדבר - משום שהפרנסה על כמות ניו-יורק נמצאה אך בודח, ומי שום שבהוליווד חיפשו מחזור חדש של פרוצופים שמסוגלים גם להוציא קול סביר מברונם ולא רק להתענות לפי הוראות - עשתה מאו דרך ארוכה. אומנם סרטיה הי-ראשונים היו פחות ממוצלחים, והיו אף שרמוזו לה כי מוטב שתארוז את מיוודו-תיה ותעלה על הרכבת הקרובה היוצאת את העיר, אך אז ניתן לה תפקיד בסרט בשם האיש ששיחק את אלוהים. מאו לא נעצרה עוד.

בתוך 17 שנים היתה לכוכבת הגדולה ביותר של אולפני וורנר, כוכבת יוצאת דופן, כפי שהיא דואגת לזכר בכל תוד-דמנות: "לא הייתי מעולם, אני מזגישה, מעולם, כוכבת כמו ג'ין קרופורד (שהת-בלטה תחילה בזכות רגליה התמוקיה), אם כבר, הייתי שייכת לבניידמותה של קאת-רין הפברו, אלה שהגיעו מן התיאטרון משום שידעו לשחק."

זה הגיע להפברו! הגברת הפברו, יחד עם מארילן בראנדו ואנה מינאיני, נמנים עד עתה עם השחקנים החביבים עליה ביותר. ומאחר שאין היא מתביישת לומר את אשר על דעתה, היא הכריזה ב-1935, כאשר הוענק לה האוסקר לראשונה, כי הפרס מגיע בעצם לקאתרין הפברו (על אליו אדום), שהוא ניתן לה רק כדי לפצותה על קיפוח בשנה הקודמת (או הופיעה לצד לסי הווארד כבביל אונס). אם מסירותה ורצינותה כשחקנית לא